

INFORMACJA PRASOWA

PREMIERA FILMU

„Kultura”, Giedroyc i inni

Filmoteka Narodowa – Instytut Audiowizualny zaprasza na pokaz filmu dokumentalnego Tadeusza Śmiarowskiego „Kultura”, *Giedroyc i inni*, który odbędzie się w dniu 23 maja 2022 roku w siedzibie FINA przy ul. Wałbrzyskiej 3/5 w sali Ziemia Obiecana.

Jerzy Giedroyc – walczył słowem. Orężem była maszyna do pisania. Kadry z filmu „Kultura, Giedroyc i inni”

Film dokumentalny zatytułowany „Kultura”, *Giedroyc i inni* przedstawia okoliczności powstania Instytutu Literackiego oraz wydania pierwszego numeru „Kultury” – jeszcze w Rzymie 1 czerwca 1947 roku - oraz dalsze losy Instytutu, który jesienią 1947 roku przeniósł się do Maison Laffitte, aż do wydania ostatniego numeru *Kultury*, tuż po śmierci redaktora Giedroycia w 2000 roku.

Autorzy filmu próbują niejako „od środka” – poprzez przytoczenie fragmentów korespondencji – spojrzeć na niejednokrotnie trudne relacje redaktora Giedroycia z jego najbliższymi współpracownikami takimi jak Gustaw Herling-Grudziński, Juliusz Mieroszewski czy Konstanty Jeleński. Kolejnym zadaniem, jakie postawili sobie autorzy filmu, jest pokazanie z jednej strony wpływu i roli inspiratora, jakim był redaktor Giedroyc, wobec wybitnych pisarzy takich jak Witold Gombrowicz, Czesław Miłosz czy Andrzej Bobkowski, a z drugiej strony umiejętności wykorzystania tej literatury, niejednokrotnie przy braku entuzjazmu tychże autorów, do realizacji swojej linii politycznej. W filmie zarysowana zostaje też oczywiście koncepcja ULB, czyli wolnych Ukrainy, Litwy i Białorusi, która w obecnej sytuacji nabiera szczególnego znaczenia. Jerzy Giedroyc w listach do Juliusza Mieroszewskiego pisał: *Kultura jest przede wszystkim pismem politycznym.*

Po filmie odbędzie się rozmowa z udziałem Mateusza Matyszkowicza (Telewizja Polska S.A.), prof. Włodzimierza Boleckiego, (Polska Akademia Nauk), prof. Rafała Habielskiego (Polska Akademia Umiejętności) oraz Wojciecha Konończuka (Ośrodek Studiów Wschodnich), którą poprowadzi dr Mikołaj Mirowski (Filmoteka Narodowa – Instytut Audiowizualny, redaktor naczelny kwartalnika „Pleograf”).

PROGRAM WYDARZENIA:

25 maja, godz. 19:00

FINA Wałbrzyska 3/5

sala Ziemia Obiecana

godz. 19:00 – pokaz filmu „Kultura”, *Giedroyc i inni*, reż. Tadeusz Śmiarowski, Polska, 2022,

godz. 20:15 – spotkanie z Mateuszem Matyszkowiczem, prof. Włodzimierzem Boleckim, Wojciechem Konończukiem i prof. Rafałem Habielskim. Rozmowę poprowadzi dr Mikołaj Mirowski.

ZAPROSZENI GOŚCIE:

Mateusz Matyszkowicz – Członek Zarządu Telewizji Polskiej S.A.

Filozof i publicysta redaktor naczelny kwartalnika *Fronde Lux*. Pracuje w TVP od lutego 2016 roku. Dotychczas pełnił funkcję dyrektora TVP Kultura, dyrektora TVP1 oraz zastępcy dyrektora Biura Programowego ds. repertuaru.

Prof. Włodzimierz Bolecki - Polska Akademia Nauk

Autor kilkunastu książek, edycji krytycznych (m.in. Wata, Witkacego, Gombrowicza, Herlinga), kilkudziesięciu artykułów w publikacjach polskich i zagranicznych, redaktor wielu książek zbiorowych. Pisał m.in. o twórczości W. Berenta, Cz. Miłosza, J. Mackiewicza, S.I. Witkiewicza, W. Gombrowicza, B. Schulza, G. Herlinga -Grudzińskiego, A. Wata. W stanie wojennym publikował pod pseudonimem Jerzy Malewski. Specjalizuje się w zagadnieniach m.in.: poetyki historycznej, historii literatury XX w., literatury emigracyjnej, teorii i historii form narracyjnych, intertekstualności, komunikacji literackiej, metodologii badań literackich, a także w problemach modernizmu i postmodernizmu.

Wojciech Konończuk - Ośrodek Studiów Wschodnich

Zastępca dyrektora Ośrodka Studiów Wschodnich im. Marka Karpia. Wcześniej kierownik zespołu Białorusi, Ukrainy i Mołdawii oraz analityk w zespole rosyjskim OSW. Pracował również jako koordynator projektów ukraińskich i białoruskich w Fundacji im. Stefana Batorego. W przeszłości visiting scholar w Instytucie Kennana w Waszyngtonie, uczestnik kilku międzynarodowych projektów badawczych (m.in. Centre for European Policy Studies, Think Visegrad, German Association for East European Studies). Stale współpracuje z *Nową Europą Wschodnią* i *Tygodnikiem Powszechnym*. Absolwent Instytutu Stosunków Międzynarodowych na Uniwersytecie Warszawskim i Studium Europy Wschodniej UW. Studiował również na Uniwersytecie Państwowym w Petersburgu i w Szkole Głównej Handlowej. Autor książki *Sztuka przetrwania. Deportacje sowieckie z powiatu bielskiego 1940-1941* (IPN 2019). Przygotowuje prace doktorską na temat historii Żydów w Imperium Rosyjskim.

Prof. Rafał Habielski – Polska Akademia Umiejętności

Profesor nauk humanistycznych, prasoznawca, historyk o specjalności historia najnowsza, historia prasy polskiej. Członek Polskiej Akademii Umiejętności. W 2001 roku otrzymał Nagrodę im. Jerzego Giedroycia za książkę *Życie społeczne i kulturalne emigracji*. Członek Rady Programowej Stowarzyszenia Pracowników, Współpracowników i Przyjaciół Rozgłośni Polskiej Radia Wolna Europa im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego.

Organizator: FilMOTEKA Narodowa – Instytut Audiowizualny